

08021

Anlatan : Asım Durmuş , çiftçi, yaş: 42

Derleme yeri: Mızırca -Koyü e Gemerek

Derlenen : Bir masal (1)

şimdi zamanın birinde bir ğarının bir ğızı, bir de ğızı ola-
ca varmış, üvey ğızını hiç hoşlanmamış kendi ğızını o ğadar severi-
miş ki hattinden fazla , bu üvey ğızı da nerîye ğıy-se öksüz diye
5 ğonşular, ahrabaları bu üvey ğızını severmiş. onu sevmezmiş, bu bunla-
rın birde inekleri varmış, birde geçileri varmış, bu inekleri sarmış
inā, gendi ğızına zehir olurmuş ineān sūdū, övey ğızına bal gibi ya-
rarılmış , ğıhadinden fazla güzelleşirmiş , analığı derilmiş: " ğız
sana noluyor da sen şişmanlaşıyon, etleniyon, ne yiyon, ne içiyon" de-
dermiş, zavallı ğız ne yapsın neyiyom anne heç bişe yemiyom işde sūt
10 yiyom , yoğort yiyom , bu sūt o ğıza o ğader yararırılmış inan sūdū ,
bu ğız ineğ yaymıya gederilmiş ğızı oğacā, öz ğızı evde ğalırılmış , bir
gün bu ğız ineğ yayarken bi ğoca ğarıya ras geliyo, ğoca ğarı ğıza
diyor ki: " ğızım diyor su başıma bah diyor " , bu ğızceāz ipi eğerirken
bu ğoca ğarının başına bahıyer ki başında gurt, bıç, pire, yılan, çay-
15 yan delu. diyor ki: " aman nine diyo başına da ğurban oluyum, ayāna da
ğurban oluyum başında neler var " diyo, acıh tekliyer mekliyorsan da
ğızceāz ne yapsın demiyor başındakileri eve geliyor , eve geliyor ahşe
şamınanannesı diyor ki " ğız sana noldu gehe böyle senin elin yüzün yan-
yer filan " diyor , anne diyo: böyle böyle bi ğoca ğarıya ırasgeldim
20 başına bahdım başında bit filan vardı onları ayıtladım bana işte şunu
verdi bunu verdi , su verdi işdim ne yaptım beni sevdi " diyor, öyleyse
yarın bacıñ ğetsin diyor. bacısı ğediyor örtesi gün varıydılar, orda
ineğ yayarken bu ğoca ğarı yine geliyor bu ğıza diyor ki: " şu başıma
bir bah diyor " diyor, başına bahıyer ki aynen o durum olan çayan ğıde-
25 ceāz diyor ki: " başında soyhana ğalsın, ayağanda soyhana ğalsın , yılan
çayan başında delu " diyor, orda ğarı māradaymış öyleyse ğızım diyor :
" şurdan ğıy geç diyor, orda su var diyo, sudan elini yüzünü yıha diyo,
ordan suıç gel " diyo, ğız varıyer oruya elini yüzünü yıhıyer su içiyor
ğız daha kötū oluyor, siyahlaşıyor, o su ğıza heç yaramıyor, ahşam olu-
30 yoeve geliyolar, geliyor ğız ki, annesi ğız sana noldu bu elin yüzün
ney böyle berbat diyor, anne böyle böyle oldu bi ğoca ğarı geldi başına
bahdırdı başında yılan çayan doluydu bahmadım orda bi su var dedi, o

sudan elini yüzünü yu bi de iç dedi bende elimi yüzümü yudum içdim
 böyleldü rengimdiyor. öyleyse gızım diyor yarin sen gitme diyor, inā
 yaymıya bacıñ getsin getsin diyor, ~~inax~~ bacısının gödtuna bir yün
 veriyor, o gızeaz yünü egererekden gine gidiyor, eruya göca ğarının
 yanına varıyor, göca ğarı orda otururken bu ğız varıyor, ip egererek-
 den ipini yünü yel alıp gidiyor, getdikden sonra göca ğarının yanına
 varıyor, anne diyor beni diyor annem ahşamınan öldürür diyor, çala
 çala diyor, yünü diyor şu maaradan bana getir diyor, gidiyor göca
 ğarı yünü maradan alıp getiriyor, bu ğıza veriyor, bu ordan gelir-
 ken bu ğızın ayğgabısı orda bir çeşme varmış çeşmenin içine düşüyor,
 ğız o gader gezellesiyor ki hattinden fazla, patışan oğlu da ordan
 geçerken ayğgabının savhından ğızın, ben bu ayğgabının sâbini bulacâm
 diyor, o yanni in arıyor bu yanni arıyor her tarafa yayın yapıyollar
 ev ev aramıya başlıyollar, bu ayğgabımı tekini de bulup ben bu ğızı
 alacâm diyor patışan oğlu, analığı hemen ğızı duyuyor tandıra sohuver,
 patışah, oğlu, cariyelergelip ararken tandırda bu ğızı buluyollar,
 bu ğızı tandırda buluyollar, ayğgabısının ölçüyollaraya ayana kıyama
 aynen geliyor tam, ğızıda çihariyollarki tandırdan aydede gibi
 o biçim gezellesiyor ğız, hemen o patışan oğlu bu ğıza alıyor
 ğırğ gün, ğırğ gece dün yapıyor, bu ğızı alıyor yiyip içip gö-
 çüyor.

08021

Anlatan : İsmail Çolak, çiftçi

Derleme yeri : Ekizce Köyü - Gemerek

Derlenen : Bir masal (Bekir Â) (2)

sayın arkadaşlar bu masalı Kars'da asgellig ypdığımızda bi
 arkadaşdan öğrenmişdig. şindiye gadar hatirimizde galdığıçün sizler
 re bir hatıra olarağ annatmış oluyoruh. bir Bekir Â isminde, diyarlı
 Bekir Â isminde bir zat çok bir zengin bir adammış. çok mesele mal
 5 davarcıymış. o anda çok birbirlerine hörmetleri olduğu sırada tabi
 bir kız çocuğu bi de ufağ oğlan çocuğu varmış. bunlar zevki sefe,
 efendim yiye içip gezip tozduhdan sona, bi müddet zaman geçdigden
 sona bu adama bir allah tarafından bir ateş gibi bişeler oluyor.
 bi yangı, malı ve davarı anda yanıyor. adam çok müşğüllata düşüyor, ve
 10 çok sonunda perişanlık duruma geliyor. sadece garı, goça, çocu
 gallyollar. adam çok perişan hale geliyor. diyor garıcmım biz ne ya-
 palım bu memleket bize çok kötü bir hēcan verdi. artı burdanbiz bi
 gedeg başımızlalalım Diyarbahır, memlekete doğru gidelim. allah ne
 gismet verir. diyereg bunnar ordan ayrılıyollar. memleketlerinden az
 15 uz neyise bi müddet getdigden sona bir beyle bir mārā gibi bi yere
 giriyollar. bayā bir saray şeklinde bir yapı diyollar. bura çok ge-
 zel yer, içeri giriyollar. bahiyollar bi kaç göz temamiyle odalar,
 efendim mutlag, şu bu her bi eşalar var. bize bur a yarar diyollar.
 muafıg gālīg orda bir zaman bi kaç gün geçdigden sonra, bir bunnar
 20 aniden yatahana -gırh- bir harami delle r zamanında adamlar aşgi-
 yaymış yani adamlar. orası zaten geligdig aleşdiği yermiş. bun-
 nar aniden basıyollar, gece adamlar gırdamadan garıyı ranzanın
 altına sahliyor admceaz. çocukları gendisini yahaliyollar bağ-
 liyollar möggemce bir dirēā. gırğ gişiyebir adam ne yapabilir?, ama
 25 diyollar, çaliyollar, çariyollar, içiyollar. efendim masa guruyollar
 her bir içgiyi işdigden sonra ah filan. Bekir Â'nın garısı burda ola
 saydı deyig birbirine bağrışıyollar, haramı başına. aman gedinnara
 yın orayı burayı diyereg birbirine bārişib çiraken kadinceaz

- 30 öhö diyo, deyî ösürüyo bi dene .aman şuraları arayındiyollar, ama Bekir Â'nındodahları çatlıyor, sarılı adamcaz, boş olsa işolsaemmem,
- 35 değı aşıa yoharıarıyollarkadını çihadiyollar masanın altından, arğa- daşlardiyo haramı başı; hergeş yerine diyo saat dohuz on oldu diyo. onnar hergeş kırk oduya dāliyollar. bir oduya bu gadincāzı alıyor. adamın yamacında düşübgahıbyatıyor, arasıra eh adamcāz ne yapsın,
- 40 eli aya arhasından bağı, tabi bu başga mesele gibi değı, çoh feci bi bişe emme umut kesig. neyise bunnar biğaç saat aradanx geciyor uyhuva varıyollar, haramı başınınğılıcı başında asılı, bu gızçocuğ şu uyanıyor, gızım gızım! diyor BEKİR Â, ha şurdan bana bi yudum su ver diyor, gız diyoeki babama şindi çağarrım ha diyor. aman süs diyor gıza. çocugu güccüg. oğlan çocugu uyanıyor. oğlum diyor hafif
- 45 ten tabi oğlan babasını tanıyor. gız tanıyamadıysada oğlum diyo, bi yudum su ver bana şu sandalleyi al da diyo, sandalleye al da diyo sandalleye cocuğ cıhıyor, babasınınnāzına dēr dğmez su veriyor oğlan çocugu. oğlum diyo, şorda asılıyı görüyöñ mu
- 50 diyor, sandalleyi oruya getür diyor, onu diyo usuldan endir bana başa getir diyor, işmarınan yani annadıyor, tabi bu gece çocuğ nası ediyosa aşıa yoharı gılıcı düşürüyo, aşıa obürleri duymadan annesiyle haramı başı yatıyor a. ağzınasoh gılıcın gabını diyor, aşıa yoharı doğru gını çek diyor, çocuga babası, sarılı adam neyse
- 55 aşıa yoharı cenabi allahdan bir yardım a, çocug gılıcı çihardıyo. iplere şeyle sür diyor, bir ganadinikesmiye çalışdırıyor, çocuga efendim çocuğ ipin birini kesiyor, adam Bekir Â bir genneşty dimiydi birez gendini gurtarıyor. şimdi gılıcı eline aliye oğlanın ekini yü- zünü öpüyor, sen şurda dur da diyor. buriya hiç dohanmadan sıçırıyo
- 60 gışınin oruya, onları birer birerkesiyor, geliyor buraya. efendiceazım ondan sona hramı başıya diyo ki, gah bahıyım pezevek diyo, olur amma bu gadar da olur mu g gozümün ünde diyo..... elin niçaliyo gılıca gılıç yoh, hemen onu da buāzından kesiyo, hramı başını. gah bahım fışğı diyor avrada. gızını da dutuyo gafasından
- 60 bi gılıç vuruyor gızı da alıp dışarı atıyor, gızdan zarar geldi ya

çocuğun eline öpüyo yüzünü öpüyo , gözünü öpüyo , yani yalıyor türk
 açığı. çocuğ gurtardı gendini olan çocuğ. garlyıda yani öldürmüyor
 a çok cezalaşveriyor çok efendime söyleyim şöyle böyle bişe-
 ler ediyor, artıh gulağ guyrul, gömlyarah ogader birbirini
 sevdiği halde işin yanniş getdiği harekete bah.